

Varhaiskasvatuksen tuenkoordinaattorin viran perustaminen

Konsernijaosto 01.10.2026 § 104
6385/01.01.00/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

kasvatusjohtaja Marika Savukoski, puh. 044 718 4008

palvelupäällikkö Tiina Mikkilä, puh. 044 718 6134

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

henkilöstöjohtaja Anu Tiikasalo

Konsernijaosto päättää perustaa varhaiskasvatuksen tuen koordinaattorin viran 1.1.2027 alkaen. Kelpoisuusvaatimuksena tuen koordinaattorin virkaan on päiväkodin toiminnasta vastaavan johtajan kelpoisuus: kelpoisuus varhaiskasvatuslain 26 § tai 27 §:ssä tarkoitettuun varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin tehtävään ja vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto sekä riittävä johtamistaito. Kelpoisuudessa huomioidaan varhaiskasvatuslain 75 § henkilöstöä koskeva siirtymäsäännös. Eduksi katsotaan kokemus esihenkilötyöstä ja/tai erityispedagogiikan opinnot. Palkka on 3851,80 €/kk.

Päätös

Merkitään, että palvelupäällikkö Tiina Mikkilä oli läsnä vastaamassa kysymyksiin ja hän poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Konsernijaosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hallintopäätökset varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tuen järjestämisessä

Julkisen vallan käyttö varhaiskasvatuksessa lasten tukiasioissa liittyy tilanteisiin, joissa viranomainen tekee lapsen oikeuksia, velvollisuuksia tai etuja koskevia sitovia päätöksiä. Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan lapsen kolmitasoisesta tuesta (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) ja siihen liittyvistä tukipalveluista on tehtävä hallintopäätös. Lisäksi esiopetuksen lapsikohtaisesta tuesta tehdään hallintopäätös. Hallintopäätöksen voi tehdä vain toimivaltainen viranhaltija. Sivistyslautakunnan toimintasäännössä (10 §) toimivalta näistä hallintopäätöksistä on delegoitu tällä hetkellä siten, että kunnallisen varhaiskasvatuksen tehostetun tuen osalta päätöksen valmistelee lapsiryhmän varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja päätöksen tekee varhaiskasvatusyksikön johtaja. Kunnallisen varhaiskasvatuksen erityisen tuen päätöksen tekee tuen koordinaattori ja palvelupäällikkö. Päätös perustuu pedagogiseen selvitykseen, jonka laatii varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Mukana selvityksen laadinnassa on monitoimijainen työryhmä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen osalta tehostetun ja erityisen tuen päätökset tekee palvelupäällikkö ja tuen koordinaattori. Päätökset perustuvat yksityisen varhaiskasvatuksen tuen määrittelyselvitykseen, jonka laatii kunnallinen varhaiskasvatuksen erityisopettaja

yhteistyössä yksityisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan, varhaiskasvatuksen opettajan ja yksityisen varhaiskasvatusyksikön johtajan kanssa. Lisäksi on tapahtunut seuraavat muutokset:

- 1.8.2026 alkaen varhennetun oppivelvollisuuden (ent. pidennetty oppivelvollisuus) päätösten tekeminen siirtyi perusopetuksesta varhaiskasvatukseen palvelupäällikölle. Päätöksen valmistelee tuen koordinaattori.
- 1.8.2026 alkaen esiopetuksen lapsikohtaisen tuen päätöksen tekee varhaiskasvatuksen tuen koordinaattori tai palvelupäällikkö (sivistyslautakunnan toimintasääntö 10§).

Taulukko 1: Tukipäätösten määrät

TARKASTELU-AJANKOHTA	TEHOSTETTU TUKI	ERITYINEN TUKI	ESIOPETUKSEN LAPSIKOHTAINEN TUKI laki voimaan 1.8.2025
3/2023	315 (yksityinen 42)	80	laki ei voimassa
3/2024	540 (yksityinen 42)	106	laki ei voimassa
3/2025	497 (yksityinen 92)	108	laki ei voimassa
5/2026	486 (yksityinen 92)	106	24

Tuen järjestäminen varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuslain muutos tuen osalta astui voimaan 1.8.2022 alkaen. Varhaiskasvatuslakia muutettiin siten, että laissa säädetään lapsen oikeudesta tarvitsemaansa kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeen, lapsen tuen toteuttamisesta, lapselle annettavista tuen muodoista ja tukipalveluista, tuen tarpeen arvioinnista sekä päätöksenteosta. Lain mukaan varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Tuki voi olla pedagogista, hoidollista tai rakenteellista. Kaikki tuen muodot ovat käytettävissä yleisessä, tehostetussa ja erityisessä tuessa.

Yleinen tuki toteutetaan osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa. Tehostetusta ja erityistä tuesta tehdään hallintopäätös. Myös yleisessä tuessa tehdään hallintopäätös, jos lapsi tarvitsee tukipalveluja, kuten koko- tai osa-aikaista erityisopettajan opetusta tai tulkitsemis- ja avustamispalveluja.

Tuen järjestäminen esiopetuksessa

Esiopetuksessa annettavasta tuesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Laki perusopetuslain muuttamisesta (1090/2024) hyväksyttiin 30.12.2024 ja lainsäädännön muutos tuli pääosin voimaan 1.8.2025, jolloin esiopetuksessa luovuttiin aiemmasta kolmiportaisesta tuen mallista (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki). 1.8.2025 alkaen esiopetuksessa oppimisen tuki tarkoittaa tukitoimia, joita lapsille tarvittaessa annetaan oppimisessa ja opetukseen

osallistumisessa. Oppimisen tuen tavoitteena on varmistaa, että kaikki esiopetukseen osallistuvat lapset voivat osallistua opetukseen ja kaikkeen toimintaan yhdessä muiden lasten kanssa. Esiopetuksen oppimisen tuki muodostuu ryhmäkohtaisesta ja lapsikohtaisesta tuesta. Ryhmäkohtainen tuki toteutetaan osana arjen toimintaa. Muutoina ovat yleinen tukiopetus, opetuskielen tukiopetus sekä erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Jos ryhmän tuki ei riitä, lapselle annetaan lapsikohtaista tukea. Tällöin lapsi voi saada yksilöllisiä tukitoimia, kuten erityisopettajan säännöllistä opetusta pienryhmässä, apuvälineitä tai avustajapalveluita.

Lapsi, joka on esiopetuksen lisäksi esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa, on varhaiskasvatusajaltaan oikeutettu varhaiskasvatuslain mukaisiin tukiin.

Tuen prosessien ja resurssien kehittäminen Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksessa on tavoitteena kehittää tuen prosesseja ja resursseja seuraavasti:

- **Tuen tiimi:** Nykyinen tuen tiimin resurssi on riittämätön kattamaan laajan tehtäväkentän ja esihenkilötyön. Yksi varhaiskasvatuksen tuen koordinaattori ei pysty toimimaan 24 varhaiskasvatuksen erityisopettajan esihenkilönä, tekemään satoja tuen päätöksiä vuodessa eikä hallinnoimaan kaikkien kunnallisten päiväkotien tuen käytäntöjä. Tavoitteena on, että tuen tiimin muodostavat 1.1.2027 alkaen kaksi varhaiskasvatuksen tuen koordinaattoria sekä varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö.
- **Hallinnolliset tuen päätökset:** Kaikki hallinnolliset tuen päätökset tehdään 1.1.2027 alkaen tuen tiimissä tuen koordinaattoreiden ja palvelupäällikön virkatehtävänä. Tällä taataan objektiivinen, tasapuolinen ja tasalaatuinen tuen prosessi kaupunkitasoisesti. Samalla tuen resurssit saadaan kohdennettua oikein (mm. resurssilastenhoitajien ja avustajien sijoittelu).
- **Varhaiskasvatuksen erityisopettajat:** Panostetaan varhaiseen tukeen ja ennaltaehkäisyyn sekä osaamisen vahvistamiseen tuen järjestämisessä lisäämällä varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää vuosien 2027–2030 aikana taulukon 2 mukaisesti. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat työskentelevät yksiköissä ei lapsiryhmään sidottuina asiantuntijoina. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja edistää lapsen tuen oikea-aikaista ja ennakoivaa toteutumista tunnistamalla tuen tarpeita yhteistyössä henkilöstön, huoltajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Hän osallistuu lapsen tilanteen arviointiin, tuen suunnitteluun, toteutuksen koordinointiin sekä vaikuttavuuden seurantaan, jotta tuki voidaan käynnistää mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja vastata lapsen yksilöllisiin tarpeisiin. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu lapsen tuen toteuttamiseen sekä välittömästi lapsen kanssa että ohjaamalla ja suunnittelemalla pedagogisia ratkaisuja arjen tilanteisiin. Hän tukee lapsen osallisuutta, oppimista, kehitystä ja hyvinvointia sekä varmistaa, että sovitut tukitoimet toteutuvat tarkoituksenmukaisesti osana lapsiryhmän toimintaa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii erityispedagogisena asiantuntijana ja henkilöstön tukena vahvistaen osaamista inklusiivisista toimintatavoista, lapsen tuen keinoista sekä oppimisympäristöjen kehittämisestä. Hän konsultoi ja ohjaa henkilöstöä päiväkodissa.
- **Esihenkilötyön vahvistaminen:** Varhaiskasvatuksen yksiköiden johtajien työaika varataan tuen päätösprosesseista muihin virkatehtäviin. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien esihenkilötyön jakautuminen kahdelle tuen koordinaattorille mahdollistaa henkilöstön jaksamista ja tuen saamista.

- **3+1-mallin vakiinnuttaminen:** vakituisten resurssilastenhoitajien ja avustajien määrän sekä tehtävien vakiinnuttaminen. Pääpaino resurssin käytössä on tuen prosesseissa. Tuen koordinaattorit jakavat kaupunkitasoisesti resurssilastenhoitajaresurssin kunnallisiin päiväkoteihin.

Taulukko 2: Tuen järjestämisen henkilöstösuunnitelma

	2023	8/2024-7/2026	8/2026 alkaen	1.1.2027 alkaen	1.1.2030 alkaen
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	19	19	24	24	30
Avustaja	140 (vakituisia 30)	35	35	35	35
Resurssilastenhoitaja "3+1-malli"	-	100	50	50	50
Tuen koordinaattori	1	1	1	2	2
yhteensä htv	160	155	110	111	117

Sivistystoimialan johtoryhmä on kokouksessaan 18.8.2026 osaltaan puoltanut varhaiskasvatuksen tuen koordinaattorin viran perustamista 1.1.2027 alkaen. Henkilöstökulu on huomioitu palvelualueen käyttötaloudessa siten, että resurssilastenhoitajista säästyvää kulua kohdistetaan tuen koordinaattorin palkkaan.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 48 §.

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on hallinnon sisäisiä järjestelyjä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet 6385/2026 Vaka tehtävänkuvaus tuen koordinaattori